

**Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor
Partes Distributæ Pars ...**

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. III. De Obligatione Voti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

De voto vitandi omnia peccata mortalia dicendum est, illud omnino valere: quamquam non sit passim suadendum. Idem censet Sanchez de voto c. 5. num. 13. & Lessius dub. 7. sum. 33. de voto vitandi omnia peccata venialia, quantum in nobis est: Sed non improbabiler contradicit Castro Palao punct. 8. n. 12. eo quod votum illud videatur esse de objecto humana ratione non cognoscibili. De voto autem vitandi omnia peccata censet Suarez l. 2. de voto c. 3. n. 16. contra Sanchez l. 4. Moral. c. 10. n. 19. ipsum saltem obligare ad vitanda mortalia. Idem cum proportione est de quovis alio voto, materiam partim possibilem, partim impossibilem afficiente.

13. Votum omnia mortalia vitandi tenet. Quid de voto vitandi quantum in nobis est venialia: Val simpliciter omnia peccata.

14. Debet etiam materia voti esse grata Deo. Vnde votum, ut peccati, etiam leve, est graviosius malum: & irritum votum.

Similiter irritum est votum de re indifferenti bono suo votantis non obnoxiantia.

15. Debet quoque esse melior suo opposito.

Notabile pro scrupulosis.

Quid de voto non procurandi vel accipiendi Episcopatum. Item de voto nubendi.

Secundo debet esse opus gratum promissario, scilicet Deo, in cuius honorem & obsequium fit votum: aliis enim Deus promissionem non acceptat. Quare irritum est votum de opere peccaminoso: immo promittere Deo se peccaturum mortaliter est grave peccatum. Idem est juxta Doctorem passim contra Navarrum & alios apud Lessium sup. n. 39. etsi opus promissum sit tantum veniale peccatum: idque ob gravem injuriam, quae divinae bonitati infertur, dum in eius obsequium offertur, quod nocetur ejus bonitati displicere, in quo irritio, immo tacita blasphemiam continetur. Praeterea irritum est votum de opere indifferenti: non enim gratius est Deo illud fieri, quam omitti. Excipite, nisi adsit bonus finis a votente intentus, & adhuc perseveras, ad quem deserviat res indifferens. Sic multi recte vovent non ludere lufibus alioquin licitis, non transire per certam plateam, non accedere certum confortium, eo quod saepe sint occasio peccandi.

Tertio debet votum esse de re meliori, scilicet nimirum, ut gratius Deo sit illud fieri, quam omitti. Promissio namque est quaedam gratificatio: adeoque nemo congrue aliquid promittit alteri, cui gratius esset ipsum non fieri, aut fieri oppositum. Quare votum de re non adversari consiliis, nisi aliqua circumstantia faciat opus non esse consilii respectu personae votantis. Unde regulariter non valet votum de non danda circumscriptione, de non ingrediendi religionem, de inveniundo matrimonio, de non vovendo. Possent tamen suaderi scrupulosis aut levibus ad vovendum, ut promittant, se non emissuros votum, nisi de consilio Confessarii vel directoris. Quod si post tale votum, Confessarii consilio non petito, equidem vovent, votum tenent. Idem juxta Sanchez c. 8. n. 37. contra aliquos ab ipso citatos, est de voto non sollicitandi nec acceptandi Episcopatum, quantum in se est.

Similiter Varii docent, votum nubendi factum ab eo, qui non potest se continere, esse validum, eo quod tali personae melius sit nubere. Verum tali melius esset uti sanctioribus remediis ad frenandum concupiscentiam, quam nubere. Si tamen nullum aliud remedium sibi vellent applicare, melius esset ei nubere, quam uri: sed tunc objectum voti potius est ratio remedii, quam ipsum matrimonium.

cupiscentiam, quam nubere. Si tamen nullum aliud remedium sibi vellent applicare, melius esset ei nubere, quam uri: sed tunc objectum voti potius est ratio remedii, quam ipsum matrimonium. Petes, an opera praecipua cadant sub votum? Resp. Aff. cum Doctoribus unanimiter: nam etiam opera praecipua sunt Deo grata, & gratiora oppositis: nec aliquid impedit, quod minus praecedenti vinculo sive obligationi adjicitur novum per promissionem: quod patet ex perpetuo usu Ecclesiae, quo non solum vovetur abstinencia a nuptiis, sed etiam praecipua jure naturae abstinencia ab illicitis voluptatibus carnis. Atque ita Tertiarium S. Francisci vovent servare omnia mandata Dei.

De quo voto inquiri potest an novam inducat obligationem, ita ut Tertiarium aliquid praecipuum divinum transgrediens duplici peccet peccato, uno contra votum, altero contra praecipuum? Et quidem affirmative censuit Divus Carthusianus apud Lucam Wadd. Tom. 2. opusc. S. Francisci in Notis ad 3. Reg. c. 20. n. 11. Sed cum eodem Waddingo aliique pluribus, quos citat, respondendum est negative. Et ita declaratum est a Nicolao IV. Constit. Supra montem & Leone X. Constit. Inter cetera, in qua declaratur in regula Tertiariorum nulla obligatoria sub peccato mortali vel veniali contineri. Idem ex D. Thoma & Caetano docet Waddingus sup. de Tertiarium S. Dominici. Ex quo fit, ut ex vi illius voti solum obligetur Tertiarium facere poenitentiam sibi a superiore pro transgressione impositam; idque dumtaxat sub veniali obligatione juxta Marchant in locum illum tertiae Regulae.

16. Sub votum cadunt etiam opera praecipua.

Votum tamen Tertiariorum S. Francisci non inducit novam obligationem.

Nisi ad poenitentiam.

18. Bonum & laudabile est Deo vovere.

Etiam in materia praecipua.

QUESTIO III.

De Obligatione Voti.

CERTUM est de fide, laudabile & gratum Deo est aliquid ipsi vovere, animo ei deferendi cultum. Scriptura enim commendat vota, atque ad ea emitenda & implenda hortatur, fideliter implentes laudat, non implentes redarguit, ut patet Psal. 73. Isaie 19. & alibi. Signanter autem de votis circa materiam non praecipuam (quae tanquam superstitiosa, haeretici redarguunt) fit mentio Deuter. 23. Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia requirit illud Dominus Deus tuus. Et si mortuus fueris, reputabit tibi in peccatum: si nolueris polliceri absque peccato eris. Ratio praeterea naturalis dicitur; bonum esse votis Numen honorare; quod etiam omnes Gentes fecerunt circa Deos suos. Deinde per votum firmat homo voluntatem suam immobiliter ad praestandum Deo obsequium, idque in propria votantis utilitatem & commodum. Immo, ceteris paribus, melius est opus factum ex voto, quam

quàm sine voto, ut patet ex commendatione scripturæ; & quia hoc titulo pertinet ad specialem & perfectam virtutem religionis? Neque ex voto oritur alia necessitas, quàm obligationis, qualis etiam oritur ex divinis præceptis: relinquatur autem perfecta libertas indifferentiæ, immo datur occasio novi & meritorii usus libertatis.

Pariter obligationem,

Videlicet fidelitatis ad Deum. Eamque ex genere suo gravem.

Nisi indeliberatio, vel parvitas materia etiam totalis, excuset.

20. Porro potest quis in materia gravi se obligare levi? Non tamen in levi graviter.

21. Obligatio voti in quavis materia est ejusdem speciei.

Differentia quoad hoc inter vota & leges.

An materia transgressiois voti in confessione exprimitur.

Præterea certum est apud Catholicos ex voto oriri obligationem in conscientia: ut patet ex scriptura relata. Ratio est: quia si oritur obligatio ex promissione facta homini, quanto magis ex promissione facta Deo? Obligatio autem hæc spectat ad religionem sive fidelitatem erga Deum. Unde ex genere suo est gravis, sic ut violans votum in gravi materia committat grave sacrilegium, tamquam Deo infidelis. Excusat tamen juxta omnes, tum imperfecta deliberatio, tum levitas materiæ, quæ sicut in aliis præceptis, sic etiam in materia religionis dari potest, v.g. in levi irreverentia facta Deo. Idque verum est, etiam parva materia sit totalis materia voti, juxta Doctores communiter, contra paucos existimantes peccatum mortale, quia omitteret salutem angelicam, si sit tota materia voti. Quod planè incredibile est, & oppositum patet exemplo rigorosæ promissionis homini factæ de re levi, etiam per modum contractus onerosi.

Nihilominus potest votens pro libitu suo promittere rem gravem sub levi obligatione, et sub levi pena, ut patet exemplo præceptorum & promissionum homini factorum, & quia votum non obligat ultra intentionem votentis. Non potest tamen contra rem levem votere sub gravi obligatione: quia materia non est capax, nec Deus eatenus acceptat. Unde nec ipsum jus nature cadens in levem materiam graviter obligat.

Petes I. An obligatio voti in quavis materia sit ejusdem speciei? idem consequenter est de voti violatione. Resp. Affirmative est enim in quavis materia obligatio fidelitatis erga Deum; & consequenter violatio voti in quavis materia habet oppositionem ejusdem rationis contra eandem virtutem: nam dum quis vovet v.g. jejunare, non obligatur ex virtute temperantiæ, sicut dum lege Ecclesiastica est præceptum jejunium, sed tantum ex virtute religionis seu fidelitatis erga Deum. Disparitas inter vota & leges est, quod votens sibi non præcipiat directe jejunium, sed tantum illud proficit: hæc autem promissione supposita, exurgit præceptum divinum naturale, quo jubetur: Esto fidelis Deo in promissis. Idem est de juramento in quavis materia.

Hinc infert Sanchez l. 4. Moral. c. 11. n. 24. in fine, contradicente Suarez l. 5. de Voto c. 3. n. 9. in confessione non debere exprimi in specie materiam transgressiois voti, nisi

aliunde præcepta sit.

Petes II. An ex sponione, quam in baptismo faciunt catechumeni, dum per se (aut, si infantes sint, per patres) abrenuntiant diabolo & operibus ac pompis ejus, exurgat stricta obligatio voti? Ratio dubitanda videtur ex dictis Conciliorum & Patrum urgentium sponionem & pactum sive juramentum istud, ut loquuntur. Unde Marchant Tom. 3. Traict. 2. Tit. 2. & 3. fuscè hoc exaggerat, quasi ex hoc titulo exurgat specialis obligatio, etiam in baptizatis in infantia. Verum hoc est contra communem sensum & præsumptum: alius enim omnia baptizatorum peccata essent sacrilegia. Deinde ista sponio omittitur in baptismo non solemniter: & tamen non minor est obligatio in sic baptizatis, quàm in aliis. Præterea non est verosimile, in parvulis constringere obligationem voti personalis ex abrenuntiatione, quæ fit per patres. Quare sponio ista solum declarat propositum veterum baptismi & obligationum subsequenrium, sive declarationem eorumdem: vi enim baptismi consequitur obligatio abrenuntiandi diabolo & adherendi Christo ejusque fidei & præceptis.

Petes III. Quid dicendum sit de eo qui dubitat de voto? Resp. si dubitet, an voverit, & post diligens examen dubius maneat, potest resolvere pro sua libertate, quam possidet. Si autem certus sit, se emisisse votum, & fatetur deliberatè emisit, tenetur voto: quia pro hoc stat possessio & præsumptio. Factum enim seu votum constat, & deliberatio præsumitur, nisi aliud certè aut saltem probabiliter probetur. Idem est, si stat se vovisse, sed dubitet, an se intendit obligare: nam factum constat, & intentio proportionata præsumitur, nisi aliud probetur. De quo, & pluribus aliis dubiis scribit Franciscus Bardi disceptat. 6. de Conscientia dubia c. 1. per totum.

Petes IV. Quomodo sit faciendum voti interpretatio? Resp. esse faciendam hoc modo, ut obliget juxta circumstantias, quas votens determinatè intendit. Si is nullas determinaverit, nec de ejus intentione constat, attendenda sunt verba voti, sic tamen, ut strictè explicentur, servatà verborum proprietate & communi intelligentiâ. In dubio autem de intentione se obligandi graviter vel leviter, spectanda est exigentia materiæ voti, quasi esset materia alicujus legis divinæ vel humanæ.

Hinc sequitur I. eum, qui vovit simpliciter castitatem, & dubitat, an voverit servandam intra vel extra religionem, satisfacere illam extra religionem servando. Econtra qui scit se vovisse castitatem, & dubitat, an voverit perpetuam, an temporalem, tenetur ad perpetuam, si sciat se vovisse verbis perpetuitatem sonantibus.

22.

Promissio baptismi facta non est votum.

Sed solum declaratio propositi baptismi, obligatio nisi habita quædam.

23. Dubium est, si votum non tenetur votari.

24. Sicut est, si votum dubitetur de deliberatione sufficienti.

25. Vel de intentione se obligandi.

26. Quodammodo.

27. Quodammodo.

28. Quodammodo.

bus qualia juxta Diana P. 4. Tr. 3. Resol. 10. sunt hæc, *Vovet castitatem*. Si verò omnino sit verborum in memore, ad solam temporalem tenetur juxta statim dicenda. Similiter qui scit se vovi se rosarium, & habitat, an se voluerit obligare ad rosarium quinquid-cim, vel sex decadum, aut ad tertiam ejus partem, solum tenetur ad tertiam partem, quippe quæ nomine rosarii simpliciter appellari solet.

26. Dum nihil certi de obligatione voti haberi potest, minor pars est amplectenda.

27. Ad quid obligetur qui se obligavit ad statim exequendum.

Ad quid ille, qui voto erigum re- qui non praeficit.

28. Votum personale regulariter non est per alium implendum.

29. Sicut est de voto realis.

videlicet vovens ipse non impleverit. Unde c. Licet de voto & l. Si quis cum ff. de pollicitationibus; talia vota seu promissiones dicuntur pertinere ad onera hereditatis, & posse heredem ad ea cogi sub privatione hereditatis. Idem est de voto mixto, quâ parte est reale. Unde si quis voverit peregrinari ad locum sacrum, & ibi offerre aliquod donarium, si vovens sit mortuus non impleto voto, heres ad solum donarium manet obligatus. Nec obstat, quod peregrinationi fuerint impendendi reales sumptus: hoc enim tantum est accessorium ad votum personale peregrinationis.

Petes VI. An votum, quo parentes devotent filios religioni, obliget illos? Resp. certum esse, quod non, nisi filii ad adultam ætatem pervenientes in illud consentiant. Quare Canones & Concilia, quæ significant filios obligari, intelligenda sunt cum prædicta restrictione.

Et mixto, quâ parte est reale. Rosarium de voto peregrinationis, si vovens jam sit defunctus.

30. Qualiter parentes queant filios religioni devovere.

QUESTIO IV.

De Cessatione Voti per Irritationem.

Votum modis cessat obligatio voti. Primum votum conditionale cessat ob non eventum conditionis appositæ. Secundum votum temporale cessat lapsu temporis, v. g. votum castitatis ad annum, cessat elapso anno. Idem est de voto affixi certo tempore, v. g. jejunandi diebus sabbatinis in honorem beatæ Virginis. Plerumque tamen circumstantia temporis seu diei non additur ad finiendam obligationem, sed tamquam terminus, intra quæ impleri, & ultra quem non liceat votum differri exequendum, idque juxta Bonacina de Voto punit. 5. §. 1. n. 11. & alios, quos citat, in dubio est præsumendum. Tertio cessat cessatione materiae, v. g. si materia fiat absolute vel respectu voventis impossibilis, indifferens, sive inutilis, mala, majoris boni impeditiva: hoc enim rerum statu cessat votum, sive absolute, sive pro tempore, quod materia permanet talis. Hæc etiam revocari potest cessatio causa finalis. Quarto cessat votum irritatione. Quinto commutatione. Sexto dispensatione. De quarto modo hac questione agemus, de duobus posterioribus in sequentibus questionibus acturi. Itaque

31. Obligatio voti cessat vel non eveniente conditione appositâ: vel elapso tempore præfixo.

Vel cessante materia.

Vel denique irritatione, commutatione aut dispensatione.

Irritatio voti est annullatio sive cassatio voti facta ab habente desuper potestatem & dominium: illi namque, qui non sunt sui juris, sed perfecte subjecti alteri in omnibus, vel saltem quoad voti materiam, cum in vovendo dependeant ab alterius consensu, censentur vota, quæ ab illis emittuntur, juxta Doctores unanimiter, sive ex natura rei, sive saltem ex jure communi, includere tacitam conditionem, nisi superior, vel is, cuius interest, contradixerit. Quare si hic votum intelligens ei contradicat, votum

32. Quia irritatio voti.

Competit omni habenti potestatem in voluntatem voventis aut materiam voti.